

1.9.2021

1/2

YRITYSTUKINEUVOTTELUKUNNAN LAUSUNTO

ENERGIATUKIOHJELMAN PUITTEISSA MYÖNNETTÄVÄ YKSITTÄINEN TUKI

1. Lausuntopyyntö ja tuen kuvaus

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt yritystukineuvottelukunnalta lausuntoa siitä, täyttääkö energiatukiohjelman puitteissa myönnettävä yksittäinen energiatuki (investointituki) Suomen Energiavaro Oy:lle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohdan mukaiset valtiontuen kriteerit ja siitä, mitä valtiontukisääntöjen mukaista menettelyä tukiohjelman osalta tulisi noudattaa.

Tuki perustuisi energiatukiohjelmaan (valtioneuvoston asetus energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2018–2022, 1098/2017; yleinen ryhmäpoikkeusilmoitus komissiolle: Energiatuki 2018–2020) ja siinä ns. suurten uuden energiateknologian demonstraatiohankkeiden osuuteen (40 milj. euron erillisvaltuus). Tavoitteena on laajasti edistää uusiutuviin energialähteisiin ja energiatehokkuuteen liittyviä teknologioita tukemalla demonstraatiohankkeita.

Tuen tavoitteet ja sisältö

Energiatukiohjelma kytkeytyy EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan tavoitteisiin ja toimenpiteisiin sekä Suomen vuoteen 2030 ulottuvaan energia- ja ilmastostrategiaan. Energiatuen tavoitteena on vähentää uusiutuvan energian ja uuden energiateknologian teknologisia ja taloudellisia riskejä. Tavoitteena on tukea hankkeita, joilla parhaiten arvioidaan voitavan edistää tulevaisuuden energiaratkaisuja vuoden 2030 kansallisten ja EU-tavoitteiden saavuttamiseksi ja jotka ilman energiatukea jäisivät toteuttamatta.

Tuettavat hankkeet määritellään tarkemmin valtioneuvoston asetuksen 5 §:ssä. Tuki voi kohdistua investointi- ja selvityshankkeisiin, jotka edistävät uusiutuvan energian tuotantoa tai käyttöä, energiansäätöä tai energian tuotannon tai käytön tehostamista taikka muutoin energiajärjestelmän muuttamista vähähiiliseksi. Energiatuen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että tuen saaja rahoittaa hankkeesta vähintään 25 prosenttia sellaisella rahoituksella, johon ei liity julkista tukea (pl. kunnan tai sen pääosin omistaman yhteisön hankkeet). Kyseessä oleva yksittäinen tuki täyttää tämän ehdon.

Lausuntomenettelyn kohteena on 25 miljoonan euron yksittäinen tuki.

2. Ennakkoarviointi

2.1. EU:n lainsäädännön mukaisten valtiontuen edellytysten täyttyminen

Yritystukineuvottelukunta on lausunut Energiatukiohjelmasta vuosille 2018–2020 14.11.2017 antamassaan lausunnossa ja arvioinut sen täyttävän Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohdan mukaiset valtiontuen kriteerit. Nyt lausuntopyynnön kohteena on tukiohjelman sisäinen yksittäinen tuki. Tuki myönnetään yksittäiselle toimijalle ja tuella on vaikutuksia jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja kilpailuun. Tuki täyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohdan mukaiset valtiontuen kriteerit.

2.2. Valtiontukea koskeva menettelytapa

Aiemmassa lausunnossaan yritystukineuvottelukunta on arvioinut valtiontukea koskevaa menettelytapaa seuraavasti:

Valtiontukea koskevana menettelytapana energiatukiohjelman tapauksessa voidaan soveltaa ns. yleistä ryhmäpoikkeusasetusta ja vähämerkityksisten tukien osalta tarvittaessa ns. de minimis –asetusta. Mikäli yksittäinen energiatuki ylittää ryhmäpoikkeusasetuksen 4 artiklan mukaisen ilmoituskynnysarvon (15 miljoonaa) tai ei muutoin kuulu asetuksen soveltamisalaan, tuesta tulee tehdä ennakkoilmoitus Euroopan komissiolle perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Ennakkoilmoitusta edellyttävästä tuesta tulee pyytää yritystukineuvottelukunnan erillinen lausunto.

Yksittäisen tuen määrän arvioidaan olevan 25 miljoonaa euroa, jolloin mainittu kynnysarvo ylittyy ja tuesta tulee tehdä perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukainen ennakkoilmoitus komissiolle, ja komissio arvioi yksittäisen tuen soveltuvuuden sisämarkkinoille valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 annettujen valtiontukisuuntaviivojen (2014/C 200/01) mukaisesti, *jäljempänä ympäristönsuojelu- ja energia-alan suuntaviivat*. Suuntaviivoissa komissio vahvistaa edellytykset, joiden täytyessä energia- ja ympäristötukea voidaan pitää sisämarkkinoille soveltuvana.

Suuntaviivojen uudistus on edelleen syksyllä 2021 käynnissä, eikä komissio ole vielä antanut uusia suuntaviivoja.

3. Yritystukineuvottelukunnan lausunto

Yritystukineuvottelukunta puoltaa ennakkoarvioinnissa esitettyä ja toteaa, että energiatukiohjelman puitteissa myönnettävä yksittäinen energiatuki Suomen Energiavarasto Oy:lle täyttää EU:n lainsäädännön valtiontuen edellytykset. Yksittäisestä 25 miljoonan euron tuesta tulee tehdä ennakkoilmoitus Euroopan komissiolle perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja se voidaan myöntää vain, mikäli komissio antaa sille hyväksynnän.

Esittelijä: Erityisasiantuntija Elisa Fagerström